

Verslag commissie Ruimte
d.d. 11 januari 2012

Opgemaakt door	Mevr. M. Steenberg
Aanwezig	Mevrouw M. de Groot, (voorzitter), de heren A. de Laat (SP), B. van de Kamp (Lijst Riel Goirle), E. Schellekens (Lijst Riel Goirle), H. v.d. Ven (Lijst Riel Goirle), T. Rittimon (Lijst Couwenberg), J. Swaans (VVD), M. van den Hout (Pro Actief Goirle), C. de Rooij (CDA), P. Poos (CDA), L. van de Sanden (PvdA) en de dames A. Naaijken, (VVD), I. van den Brand, (PvdA) D. Eikelenboom (SP) Griffier de heer B. van 't Westeinde Wethouders: de heren S. Verhoeven, J. v. Groenendaal Ambtelijke ondersteuning: mw. E. de Landmeter (presentatie Kloosterplein), J. Mastebroek, R. Gaveel
Afwezig (met kennisgeving)	Dhr. W. Couwenberg, (lijst Couwenberg), M. Bogers (Pro Actief Goirle)

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom. Er is een afmelding van de heer Couwenberg en de heer Bogers. De agenda wordt vastgesteld.

Agendapunt 2	Presentatie definitief ontwerp Kloosterplein
Voorzitter	Door het college is een concept definitief ontwerp Kloosterplein vastgesteld. Het college geeft aan dat in het ontwerp rekening is gehouden met de wensen en eisen die de gemeenteraad heeft meegegeven. U heeft op 4 januari via de mail de stukken ook digitaal ontvangen. Doel van deze presentatie is met name om te zorgen, dat u weet wat het voorstel inhoudt dat nu via de inspraak openbaar wordt gemaakt. Na deze commissie start de inspraak over dit voorstel. De reacties tijdens de inspraak worden verwerkt, zodat dit voorstel voor besluitvorming in maart-april naar de raad kan komen.
Mw. De Landmeter	Geeft een presentatie over het definitief ontwerp Kloosterplein. Deze zal bij het verslag gevoegd worden.
Dhr. Poos	Dit ontwerp ziet er goed uit. Wel heeft het CDA zorg over hoe de auto's zoveel mogelijk van het plein gehouden worden.
Dhr. De Rooij	De auto's moeten te gast zijn op het plein. Hoe wordt er geregeld dat de voetganger voorrang krijgt?
Dhr. v.d. Ven	Geeft aan dat bij een vorige bespreking LRG duidelijk heeft aangegeven dat ze veel waarde hecht dat er gebruik wordt gemaakt van één plaveisel. Er moet een beeld van bestrating zijn. Waarom haal je de rand niet weg? Dan krijg je als automobilist een heel "unheimlich" gevoel en gaat vanzelf

Verslag commissie Ruimte
d.d. 11 januari 2012

	voorzichtiger rijden. LRG mist de seizoensgebonden beplanting. Wat is er gebeurd met het schaakbord?
Dhr. v.d. Kamp	Is er rekening gehouden met het onderhoud van de bomen? Wat kost het onderhoud van de lindebomen?
Dhr. Rittimon	Er wordt gewerkt met een verhoging van ongeveer 7 cm. Hoe zit het met rolstoelen? Is hier rekening mee gehouden?
Mw. Eikelenboom	SP heeft zorg over de voetganger. Er komt geen zebrapad dus hoe moet deze voetganger dan voorrang krijgen? SP mist de plantenbakken
Dhr. Swaans	De VVD heeft vragen over het financiële traject maar zal deze bij het raadsvoorstel stellen. Wat is er gebeurd met het plan van verplaatsbaar straatmeubilair? VVD steunt dit plan.
Mw. v.d. Brand	Geeft compliment voor het voorliggende ontwerp. PvdA heeft nog wel een aantal vragen: <ul style="list-style-type: none"> • Hoe wordt voorkomen dat auto's niet op plein komen? • Worden er forse bomen neergezet, zodat we een groen plein hebben vanaf het begin af aan? • Zijn de € 170.000,- uit de pot riolering gehaald? • Is de klankbordgroep nu pas geraadpleegd?
Dhr. v.d. Hout	Wat wordt bedoeld met grootschalige evenementen? Is bedoeling dat de kermis op dit plein zal worden gehouden? Vreemd dat voor optie 2 is gekozen; wat als we een Groot Kloosterplein krijgen in de toekomst; Optie 2 is dan toch kapitaalsvernietiging?
Mw. de Landmeter	Voor rolstoelhouders is er elders op het plein een aparte opgang. Door de band wordt het verkeer van het plein geweerd. De weg wordt dusdanig smal dat auto's elkaar, noch fietsers in kunnen halen. Daarmee voorkomen we ook dat auto's er gaan stoppen om even een brief te posten of te gaan pinnen. Er is gekozen voor openheid van het plein; dus niet om paaltjes te plaatsen. De klankbordgroep heeft ook al eerder een rol gehad.
Dhr. de Laat	Waarom maken we geen woonerf? Dan zijn de voorrangsregels duidelijk?
Mw. de Landmeter	Neemt alle suggesties mee naar de werkgroep.
Dhr. Swaans	De VVD zou graag zien dat Villa Sperber een horecabestemming krijgt.
Mw. Naaijken	Waarom wordt er geen zebrapad aangelegd. Wat zijn de alternatieven om de voetganger duidelijk voorrang te laten krijgen? In de Hovel is gewerkt met veel opstapjes en dit leidt tot ongelukken. De VVD wil zo weinig mogelijk hoogteverschillen; voldoende doorgangen die zo vlak mogelijk moeten zijn. Zit de verplaatsbare kiosk nog in het plan?
Wethouder Verhoeven	Is verheugd te vernemen dat er door de commissie positief op dit ontwerpplan wordt gereageerd. Voor een verplaatsbare kiosk is ruimte. De opmerkingen, vragen en oplossingsrichtingen worden meegenomen naar de

Verslag commissie Ruimte
d.d. 11 januari 2012

	werkgroep en kunnen leiden tot extra creativiteit. In april komen we naar de raad met een Raadsvoorstel Kloosterplein.
--	--

Agendapunt 3	Beleidsplan Openbare Verlichting
Voorzitter	Op 29 maart 2011 heeft de raad besloten dat een aangepast beleidsplan Openbare Verlichting na de takendiscussie opnieuw aan de raad wordt voorgelegd. In het beleidsplan zijn doelen gesteld ten aanzien van de kwaliteit van de openbare verlichting, veiligheid, klimaatverbetering, duurzaam beheer en inzichtelijkheid van onderhoudskosten. Door de SP zijn vragen naar aanleiding van dit raadsvoorstel gesteld. Deze vragen zijn schriftelijk beantwoord. De antwoorden vindt u op uw tafel en worden bij het verslag gevoegd.
Dhr. v. Hout	Geeft aan dat er niet veel verschil zit tussen voorliggend plan en het plan dat vorig jaar februari / maart aan de orde is geweest. In het commissieverslag van 16 februari 2011 is een aantal opmerkingen over onder andere publiek-private samenwerking, leaseconstructie enz. gemaakt. Deze zouden worden onderzocht maar hier is niets meer van terug te lezen in voorliggend raadsvoorstel en nota. Er wordt gestreefd naar 20% besparing op duurzaamheid. In eerdere vergadering is besproken dat de gemeente klimaatneutraal wil worden. Hiervan ziet PAG niets terug in dit voorstel. Ook de rekenmethodiek klopt niet; de financiële onderbouwing is niet correct.
Dhr. v.d. Sanden	De PvdA heeft het gevoel dat er zaken ontbreken in deze nota en het raadsvoorstel. Is het eens met PAG dat er niets is gedaan met de opmerkingen van de vorige keer. Ook is de nota klimaatbeleid niet betrokken bij dit stuk. Hij is bang dat de doelstellingen van deze nota niet gehaald worden. Is er bij de energiebezuiniging rekening gehouden met de areaal uitbreiding?
Dhr. Swaans	VVD is van mening dat de openbare verlichting niet mag verouderen. Goede verlichting dient de veiligheid van de burgers. Er is te lezen dat de vervangingspiek na 2020 zal gaan plaatsvinden. Tot 2020 houden we dus geld over. Er moet worden gekeken naar de egalisatie van de kosten. De VVD is verbaasd dat optie 3.2 de voorkeur krijgt.
Dhr. de Laat	Mist de areaaluitbreiding in dit stuk. Hij vraagt aandacht voor het betalen voor het daadwerkelijke gebruik van energie.
Dhr. Rittimon	We moeten gaan bezuinigen de komende jaren. Dit mag echter nooit ten koste gaan van de veiligheid van burgers. Goede verlichting dient dus de veiligheid van onze burgers.

Verslag commissie Ruimte
d.d. 11 januari 2012

Dhr. v.d. Ven	<p>Hoe zit het met het financieel dekkingsverhaal? Kan het college aangeven wat de gevolgen zijn voor de meerjarenbegroting? Is het een noodzakelijke vervanging van lichtmasten? Betreft het hier economische afschrijving of technische afschrijving? Er is in het verleden geld uit de riolering en het infraplan wegen gehaald voor openbare verlichting. Zijn er concrete voorbeelden van de opgelopen achterstanden? Wat betekent het voor het raadsbesluit dat naast het onderhoudsniveau "laag" een aantal aspecten van het niveau "gemiddeld" wordt meegenomen? Hoe gaat de controle en monitoring van structurele onderhoud worden uitgevoerd? Er valt te lezen dat sommige masten in het buitengebied net meer worden vervangen. Krijgen we dan geen onveilige situatie in het buitengebied?</p>
Dhr. de Rooij	<p>Vorig jaar rond deze tijd hebben we dit plan ook al behandeld. Nu ligt het weer voor ons. De burger geeft een 7,7 voor onze verlichting. Hij heeft zelf onderzocht hoe de verlichting er bij staat in onze gemeente. Zijn constatering is dat de verlichting prima op orde is. Er zijn al veel armaturen vervangen. De kosten vanaf 2003 waren € 270.000,- voor verlichting. Nu wordt aan de raad gevraagd om extra geld beschikbaar te stellen. De kwaliteit moet daardoor dus nog beter worden. Echter in de nota en raadsvoorstel wordt gesproken over "laag onderhoudsniveau". In bijlage 2 wordt niveau laag beschreven als:</p> <ul style="list-style-type: none">• Beschadiging lichtmasten• Alle lichtmasten verkeren in slechte of zeer slechte staat• Meeste lichtmasten staan los en/of uit het lood• Minder dan 80% van de verlichting werkt.• Meer dan 20% lichtterugval. <p>Het CDA is van mening dat het vreemd is dat we meer geld uit moeten geven en daar een lager niveau voor gaan hanteren. Ook wil het CDA dat in het buitengebied verlichting blijft gehandhaafd.</p>
Wethouder v. Groenendaal	<p>Er is een aantal doelen gesteld, zoals o.a. sociale veiligheid, duurzaamheid en verkeersveiligheid. Als we geen maatregelen nemen zullen de achterstanden alleen maar groter worden. Er moet een keuze in het onderhoudsniveau worden gemaakt. Het college stelt daarom voor te kiezen voor niveau laag aangevuld met zaken uit niveau gemiddeld.</p>
Dhr. de Rooij	<p>Dan moet dus het raadsvoorstel worden gewijzigd. Want hierin staat dat voorgesteld wordt te kiezen voor niveau laag. Welke punten uit niveau gemiddeld worden dan toegevoegd? Het CDA constateert dat we nu een niveau hebben dat deugt. De burger geeft een 7,7. U stelt voor te kiezen voor niveau laag en vraagt de raad om extra geld?</p>
Wethouder v. Groenendaal	<p>Er is 14-15% uit andere budgetten gehaald voor de achterstand op</p>

Verslag commissie Ruimte
d.d. 11 januari 2012

	verlichting. Dit heeft uitstel van bijv. riolering in de Oranjebuurt gehad. De omvang van de achterstand stapelt zich op als we niets doen. We krijgen 500-600 klachten per jaar. We hebben veel palen van 40 jr. en ouder binnen de gemeente. Het voorstel is om het nu structureel aan te pakken dan zijn in 2020 de achterstanden weggewerkt.
Dhr. Swaans	Vraagt aan de heer de Rooij of hij twijfelt aan de inhoud van voorliggend plan.
Dhr. de Rooij	Licht toe dat het CDA van mening is dat dit plan zichzelf tegenspreekt. Veel palen zijn jonger dan 20 jaar. We hebben 4000 -5000 masten in Goirle. In deze nota is het niet duidelijk dat het algemene beeld er slecht uitziet. Ook eigen onderzoek beaamt dit niet. De burger geeft een 7,7,. Het CDA begrijpt niet waarom we nu meer geld moeten uitgeven en daar een lager niveau voor terugkrijgen.
Dhr. Swaans	De VVD is voor een ideaalcomplex; je lasten gelijkmatig verdelen over de jaren.
Mw. v.d. Brand	Geeft aan dat er na 2020 ook lasten voor openbare verlichting zijn en dit is dan nog steeds een probleem.
Dhr. de Rooij	Is ook voorstander van een ideaalcomplex maar het CDA wil geen lager onderhoudsniveau en hiervoor meer geld uittrekken.
Wethouder v. Groenendaal	Er is gewerkt met een lineaire afschrijving. Voorgesteld wordt om te kiezen voor onderhoudsniveau laag met enkele onderdelen uit niveau gemiddeld. Deze zijn: <ul style="list-style-type: none">• Gebruik meer duurzame materialen bij vervanging• Duurzame verlichting, bijv. LED verlichting voor energiebesparing• Schilderwerk en remplace In het buitengebied worden geen lichtmasten weggehaald als hierdoor de veiligheid in gevaar zou komen. Er zijn wel zaken onderzocht zoals PPS constructie en leaseconstructie. Echter hier wil niemand aan. Dit wordt alleen toegepast bij hele grote projecten.
Mw. Mastenbroek	Er is onderzocht of er subsidiemogelijkheden zijn voor Goirle. Echter hiervoor is het een te klein project. Subsidie wordt alleen verstrekt bij hele grote projecten.
Dhr. de Rooij	Wil duidelijkheid krijgen wat er nu precies voor een onderhoudsniveau komt. Nu blijft het vaag. Dit moet duidelijk beschreven worden.
Voorzitter	Constaateert dat de commissie de tekst niet helemaal helder vindt. Het zou een oplossing zijn om correcties als in bijlage II toe te voegen.
Mw. Mastenbroek	Licht toe dat er op een laag onderhoudsniveau wordt ingezet. Er is geen rekening gehouden met areaaluitbreiding. Areaaluitbreiding zit verrekend bij de kosten van een nieuwbouwwijk. Klimaatneutraal werken is nu hierbij niet

Verslag commissie Ruimte
d.d. 11 januari 2012

	haalbaar. Daarom is ingezet op een energiebesparing van 20%.
Dhr. v.d. Hout	Geeft nogmaals aan dat PAG de berekeningsmethodiek te simplistisch vindt. We hebben een onderzoek uit laten voeren hoe het totale areaal eruit ziet. Hierdoor is een goed overzicht beschikbaar. PAG is van mening dat er veel te veel geld is begroot om de komende jaren masten te gaan vervangen. Dit plan is dan ook slecht financieel onderbouwd en dit is niet acceptabel voor PAG.
Mw. v.d. Brand	Plan moet aangepast worden. Dit kan door het raadsvoorstel te amenderen.
Voorzitter	Een raadsvoorstel is van de raad en kan door een amendement aangepast worden.
Dhr. de Laat	SP is voorstander van het indienen van een amendement op dit raadsvoorstel.
Dhr. v.d. Ven	Wil dat in het raadsvoorstel bij het besluit niveau gemiddeld erbij wordt opgenomen. LRG is van mening dat het slordig is dat de alternatieven waarom is gevraagd in febr. 2011 niet verwerkt zijn in het raadsvoorstel.
Dhr. de Rooij	CDA is van mening dat het stuk aangepast moet worden. Dit kan door het te amenderen. CDA is voorstander van een fatsoenlijk straatbeeld en wil geen geld meer gebruiken uit andere potjes voor de openbare verlichting.
Voorzitter	Vat samen dat: <ul style="list-style-type: none"> • Het raadsvoorstel geamendeerd wordt • Er een duidelijke definitie komt van niveau laag met enkele onderdelen uit niveau gemiddeld
Dhr. de Rooij	Het beeldniveau moet gemiddeld zijn en het vervangingsniveau blijft laag.
Dhr. Poos	Is het eens met PAG. De financiële onderbouwing is niet goed. 18% van de lichtmasten is ouder dan 30 jaar en wordt de komende 10 jaar vervangen.
Wethouder v. Groenendaal	Stel voor om het voorstel aan te passen en de plaatjes op pag. 39 weg te halen. Het besluit kan dan worden aangepast.
Voorzitter	Stelt voor om een erratum op de nota te maken door het college. Een raadsvoorstel is van de raad en wordt door de raad aangepast middels een amendement.
Dhr. de Rooij	Constateert dat de commissieleden geen achteruitgang wensen in kwaliteit van de huidige verlichting.
Dhr. v.d. Sanden	Het blijkt uit het onderzoek dat 93% van de lichtmasten het goed doen. Kunnen we dit in de toekomst vasthouden of niet?
Voorzitter	De raad zal het raadsvoorstel amenderen Het college geeft middels een erratum een duidelijke definitie van onderhoudsniveau "laag". Het voorstel kan als B-stuk door naar de raad.

Verslag commissie Ruimte
d.d. 11 januari 2012

Agendapunt 4	Verslag commissie Ruimte van 30 november 2011
Voorzitter	Het verslag wordt vastgesteld en de toezeggingenlijst wordt doorgenomen.
Agendapunt 5	Inlichtingen van het college van burgemeester en wethouders
	Er zijn geen inlichtingen
Agendapunt 6	Vragen aan het college van burgemeester en wethouders
Voorzitter	LRG heeft vragen zijn schriftelijk gesteld over doorgaande weg Riel. Deze zullen schriftelijk beantwoord worden en aan de commissie en raadsleden worden verstrekt.
Agendapunt 7	Stukken ter kennisname
	Geen vragen hierover
Agendapunt 8	Rondvraag
	Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

De voorzitter sluit de vergadering om 22.25 uur.

Aldus vastgesteld door de commissie Ruimte van de gemeente Goirle in haar vergadering van 15 februari 2012

Voorzitter

de griffier

Mevrouw M. de Groot

Dhr. B. van 't Westeinde

Verslag commissie Ruimte
d.d. 11 januari 2012

Datum commissie	Wat	Wie	Uiterste afdoeningsdatum	Feitelijke Afdoeningsdatum	Wijze afdoening
11-01-2011	Het college schrijft een erratum voor toelichting op het onderhoudsniveau laag.	Wethouder Van Groenendaal	Bij raadsvoorstel		
17-nov-08	Bekijken of de buurtauto meegenomen kan worden als nieuw GVVP komt	Wethouder van Boxtel	Bij opstellen nieuw vervoersplan		Niet in 2009 voorzien

Interne memo

<u>Aan</u>	Leden van de raadscommissie Ruimte
<u>Van</u>	Wethouder J. van Groenendaal
<u>Onderwerp</u>	Beantwoording raadvragen SP over het Beleidsplan OVL, t.b.v. cie. Ruimte d.d. 11 januari 2012
<u>Datum</u>	10-01-2012

De **SP** heeft per mail van 9 januari 2012 de volgende vragen gesteld.

Vraag 1

In tabel 2.4 staan een aantal type lampen.

Kan in een tabel aangegeven worden het energie verbruik per lamp.

In een tweede tabel de kosten per branduur per lamp. Dus de aanschafprijs van de lamp gedeeld door de technische levensduur in uren.

In een derde tabel rendement/energieverhouding per type lamp, ook weer per uur.

Antwoord:

Het energieverbruik, per lamp, in een tabel weergeven is nauwelijks mogelijk. Meerdere factoren zijn van invloed op het energieverbruik van een lamp.

Afhankelijk van de plaatselijke situatie, de functie van de weg en de hoogte van de lichtmast wordt voor verschillende vermogens gekozen (elk lamptype, bv PLL, kent meer verschillende vermogens 55, 70, of 90 watt). De keuze van het lamptype wordt niet alleen bepaald door het energieverbruik en de levensduur.

Aspecten als lichtopbrengst per watt (lichtstroom), kleurherkenning, lichtspreiding, hoogte van de mast en lichtkwaliteit bij hoog of laag vermogen zorgen dat de keuze voor een lamptype in iedere situatie maatwerk is.

Voor gebiedsontsluitingswegen is bv meer lichtopbrengst en vermogen vereist dan in verblijfsgebieden.

Daarnaast heeft het dimmen van verlichting of avond-nachtschakeling ook invloed op het energieverbruik.

De kosten per branduur per lamp zijn in onze situatie niet weer te geven. De levensduur is afhankelijk van meer aspecten dan alleen het type lamp. Dimmen, avond-nachtschakeling en de water/luchtdichtheid van het armatuur kunnen de technische levensduur van lampen anders beïnvloeden. Van LED-verlichting is nog niet bekend of de ingeschatte levensduur in de praktijk ook wordt gehaald.

Bovendien worden de energiekosten van openbare verlichting berekend op basis van theoretisch verbruik. Dat wil zeggen dat het aantal geplaatste OVL van verschillende soort met het bijhorende theoretische verbruik bepalend is voor de kosten die door de energieleverancier in rekening wordt gebracht. Monitoring en controle hierop is momenteel nog een knelpunt. De VNG maakt zich al jaren sterk om hierover betere afspraken te maken met energieleveranciers.

Het weergeven van rendement per type lamp is bekend bij leveranciers maar kan niet, een-op-een, worden vertaald naar energieverbruik of lichtopbrengst omdat ook hier meer factoren van invloed zijn.

In de gemeente Goirle worden relatief veel lampen met laag vermogen gebruikt (50% van 35 watt of lager). Mogelijkheden tot besparingen op energieverbruik zijn daardoor beperkt. De kosten van het energieverbruik in de gemeente Goirle bedragen nu ruim € 73.000,00. Als op de helft van alle verlichting 30% zou worden bespaard dan levert dat een besparing op van zo'n € 11.000,00 per jaar op. Hiervoor moet echter enorm worden geïnvesteerd. De kapitaallasten bij de investering overstijgen de energiebesparingen ruimschoots.

Vraag 2

In hoeverre is het mogelijk lampen onderling uit te wisselen.

Bijvoorbeeld SOX of TL lampen door LED.

Wat zijn de eventuele kosten?

Antwoord:

Het uitwisselen van lampen kan slechts zeer beperkt. Armaturen voor SOX-lampen zijn niet geschikt om uit te wisselen met LED-verlichting. Hiervoor moet het binnenwerk en de aansluiting in het armatuur worden aangepast of vernieuwd. De kosten hiervoor zijn, afhankelijk van het type armatuur, tussen de € 75,00 en € 150,00. Samen met de meerkosten van LED-lampen is deze investering niet rendabel. De nieuwere PLL lampen kunnen vaak wel worden vervangen door LED-verlichting. De winst hiervan is echter nog onvoldoende bij de lage vermogens die in Goirle worden toegepast. PLL lampen hebben al een laag energieverbruik en zijn in aanschafwaarde relatief goedkoop. Het verschil in energieverbruik van LED-verlichting weegt dan niet op tegen de hoge aanschafwaarde. (In grote steden met veel gebiedsontsluitingswegen waar veel verlichting met hoge vermogens wordt gebruikt zijn diverse proeven op dit gebied om het omslagpunt te onderzoeken).

Vraag 3

Zijn er in de gemeente gebouwen of objecten die 's nachts aangelicht worden waarvan de kosten voor de gemeente zijn?

Zo ja, vanuit welk oogpunt worden die dan verlicht?

Zijn dan die gebouwen/objecten ook getoetst aan de flora en faunawetgeving?

Antwoord:

De kapel van het CC Jan van Besouw wordt aangelicht. De kosten voor het aanlichten daarvan maken onderdeel uit van het totale energieverbruik van het CC. Deze kosten zijn voor de gebruiker. De gemeente betaalt een bijdrage voor het energieverbruik maar niet specifiek voor de buitenverlichting.

De verlichting op de kerktorens wordt betaald door het Bisdom.

Verlichting op kunstobjecten in de openbare ruimte is wel onderdeel van het energieverbruik van OVL. Dit is in de gemeente Goirle echter marginaal.

Er heeft bij deze objectverlichting geen expliciete toets aan de flora- en faunawet plaats gevonden.